

tura k předmětu se rozrostla o dvanáct položek, což se projevilo i v připojeném *rejstříku*. Autorka klade důraz na obsahovou i formální promyšlenost mluveného projevu (přednesu) s přihlédnutím k psychologickým aspektům rétorických dovedností (řeči těla – gesta, mimika, haptika). Několik zařazených cvičebních textů umožní i samoukům zdokonalovat si komunikativní (rétorické) dovednosti.

Autorka je mírně optimistická v očekávání vyšší jazykové kultury u svých studentů. Bohužel ne na všech fakultách naší univerzity, a také na jiných vysokých školách a na školách středních, není kultura jazykového projevu věnována náležitá pozornost. Stačí se jen zaposlouchat do dialogu mládeže kdekoli na veřejnosti. Zaplaví vás množství vulgarismů, časté opakování parazitních slov (nejslušnější je vole), gramatických patvarů... to vše s ledabylou artikulací. Přitom například při výuce angličtině či jinému cizímu jazyku se cvičí i tvoření jednotlivých fonémů. Kéž by tak přistupovali studenti i ke své mateřštině! Snad se také dočkáme účinné a masivní akce „Mluvme správně česky“, jak ji známe z Francie a Anglie na přelomu 20. a 30. let minulého století, kdy podobným heslem zahájili „jazykový očísťovací proces“ na obranu proti náporu amerikanismů. Bez aktivní nápravy je každé

nařikání nad neutěšeným stavem českého jazyka plané.

Božena Šmajsová o to usiluje ve výuce svých studentů a také aktualizovaným vydáním učebnice, která by měla projít nejen rukama studentů, ale i učitelů: právě oni by měli představitovav vzor. A mějme stále na paměti, že jazyk stále zůstává základním identifikačním znakem národa a jediným nástrojem myšlení. Bude-li neustále bytněť zbytečnými přejímkami, opotřebovanými klišé, budou-li se jeho pravidla nesmyslně rozvolňovat, bude-li mluva chudnout v užívání významových nuancí atd., utrpí i naše myšlení.

Společně s recenzenty oceňujeme, že B. Šmajsová podává *Rétorikou* pomocnou ruku všem, kteří mají zájem pečovat o kulturu svých jazykových projevů. A rádi dodáváme, že by se ta starost o jazyk, jímž se mezi sebou dorozumíváme my lidé počátku třetího tisíciletí, konečně měla stát nejen záležitostí akademickou, ale široce veřejnou. A začít můžeme každý od sebe.

V. LINHARTOVÁ

* 2. aktualizované vydání. S předmlouvou Josefa Šmajse. Praha: Grada 2010, 231 s.

Obsah 43. ročníku

2010

BĚLOHRAD RADIM: Myslitelé, nebo živočichové? Hledání naší podstaty	1/3-12
BINKA BOHUSLAV: Možné místo hodnoty ochrany životního prostředí v konceptech tří významných teoretiků vědy.	4/3-15
NOVÁK TOMÁŠ: Otazníky a jistoty partnerského vztahu.	1/23-26
NOVÁK TOMÁŠ: Možnosti rozvíjení vůle v poradenské praxi	3/14-19
SEDLÁK JIŘÍ: Rozhodování obětí domácího násilí.	2/3-7
SEKOT ALEŠ: Sport versus společnost: socializační souvislosti	1/13-22
SEKOT ALEŠ: Romové – není na čem stavět?	3/3-13

Významné osobnosti naší univerzity

Od smrti Jana Bělehrádka uplynulo 30. let. (V. LINHARTOVÁ)	3/60-62
Vladimír Blažek (J. ZOUHAR)	3/66-67
Generace na odstřel. K jubileu doc. Jaroslava Buriana (D. KŠÍCOVÁ)	3/65-66

Člověk Čermák (J. BAROŠ)	1/65-66
Vzpomínka na prof. Ottu Ducháčka (L. MILIČKOVÁ)	4/69-70
Docent MUDr. Jaroslav Filkuka, CSc. – k nedožitým osmdesátinám (B. HABANEC)	1/66-67
Antonín Hartmann (A. BARTONĚK)	1/60-62
Profesor MUDr. Bohdan Hejduk (M. BEDNAŘIK)	3/58
Jaroslav Kaplan (J. FENYK, K. PŘEPECHALOVÁ)	1/62-63
František Kopečný (B. VYKYPĚL)	1/63-64
Třicet let od úmrtí Mirko Nováka (redakce)	3/58
Osmdesát let od narození Lubomíra Nového (I. HOLZBACHOVÁ)	2/63
Nedožitě sté narozeniny profesora Josefa Poulíka (V. PODBORSKÝ)	3/63-65
Sto let od narození Heleny Puchlajakové (A. BRANDNER)	3/68-69
Doc. MUDr. Vladimír Schejbal, CSc. osmdesátník (B. HABANEC)	3/67-68
Vzpomínka na doc. Dr. Josefa Skulinu (J. BALHAR)	1/64-65
Rétor a elegán za přednáškovým pultem (30 let od smrti Vladimíra Stupky) (L. SOLDÁN)	2/62-63
Sto let od narození profesora Vanýska (P. BRAVENÝ)	3/62-63
Sto let od narození MUDr. Vladimíra Zapletala (V. LINHARTOVÁ)	3/58-60

Z minulosti a současnosti univerzity

ĀDAM ZDENĚK, KOMENDA MARTIN: Jak hodnotit znalosti a schopnosti mediků?	2/29-35
SEDLÁK JIŘÍ: Tři sociologové z Bláhovy Brněnské sociologické školy (B. Zwicker, J. Obrdlíková, M. Hájek)	1/53-59

Očima ekonomů

SVOBODA FRANTIŠEK: Zapomenutá Nobelova cena za ekonomii: Poučení z Fogelovy analýzy ekonomického systému otrokářství	4/23-41
---	---------

Kultura a umění

Instalace (J. SEDLÁŘ)	1/33-42
Minimalistické sochařství (J. SEDLÁŘ)	4/52-65
Performance (J. SEDLÁŘ)	2/49-60
Postmoderní plastika (J. SEDLÁŘ)	3/36-47

Jak je to jinde ve světě

Čestné doktoráty „honorary degree“ na americkém kontinentě (D. SOUDEK)	1/68
--	------

Ze současné medicíny

RENATA GAILLYOVÁ: Co nového v lékařské genetice a co nového v lékařské genetice v Brně	1/27-32
JANA MUSILOVÁ, DAVID ŠMAJS: Jak naše geny podmiňují citlivost k infekcím a jak infekční choroby mění náš genom	4/16-22
PETR NĚMEC: Současnost a budoucnost biologické léčby revmatoidní artritidy	2/8-15

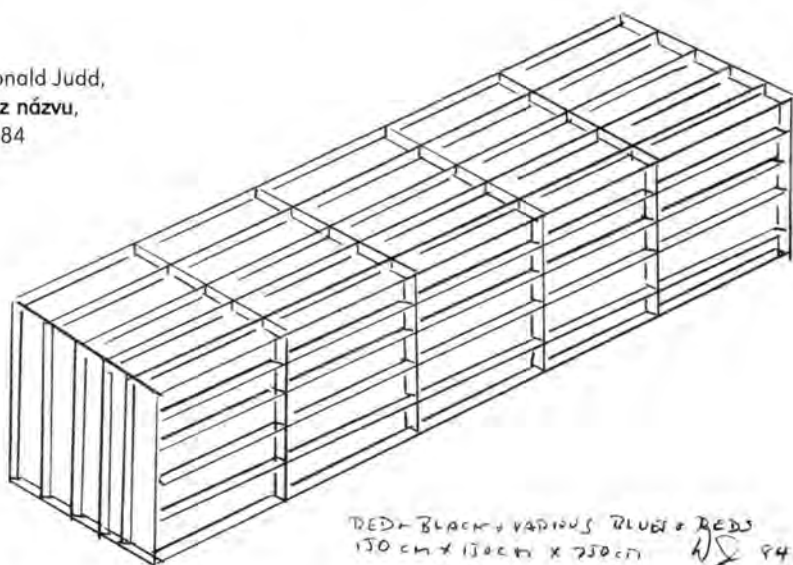
Náš rozhovor

O životních etapách, náhodách, ohlžení se a odcházení – rozhovor s profesorem Pavlem Braveným (J. SEDLÁK)	4/48-51
--	---------

O ultrazvuku, medicíně a věcech všeobecných	
– rozhovor s profesorem Ivo Hrazdírrou (V. MORNSTEIN)	4/44-47
U „nás“ v Antarktídě. Rozhovor s Mgr. Kamilem Láskou, Ph.D. (I. HOLZBACHOVÁ)	2/46-47
Rozhovor s profesorem Vladimírem Palyzou (E. TÁBORSKÁ)	3/50-54
Prof. MUDr. Dušan Soudek se dožívá 90 let (REDAKCE)	2/48
Má nám co říci? Krátký rozhovor s jubilantem doc. PhDr. Vladimírem Spoustou (M. JANDA)	1/43-49
Rozhovor s čerstvým sedmdesátníkem, profesorem MUDr. Augustinem Svobodou, CSc. (JAN ŠMARDA)	1/50-52
Rozhovor s osmdesátníkem prof. MUDr. Janem Šmardou, DrSc. (A. SVOBODA)	2/41-45
Co nového v přírodních vědách	
DARINA ČEJKOVÁ, DAVID ŠMAJS: Projekt lidského mikrobiomu	2/23-28
Aktuality v právu	
KOLMAN PETR: Máme krajské referendum, je to však výhra?	3/33-35
KOUDELKA ZDENĚK: Košer a mešní víno	3/20-28
KUDROVÁ VERONIKA: Poplatky za studium nejsou školným	2/16-22
ŠÍMÍČEK VOJTĚCH: Mají být zkoušky na vysoké škole přezkoumatelné soudem?	3/29-32
KOLMAN PETR: Zvýšení rychlosti správního soudnictví.	4/42-43
Diskuse	
CHALUPA BOHUMÍR: Ke statí „Jak hodnotit znalosti a schopnosti mediků?“	3/48-49
Jak to vidím já	
KOLMAN PETR: Poaprilový fejeton aneb jak vylepšit veřejné finance	2/36-38
LINHARTOVÁ VĚRA: Příběh slova aneb opožděný fejeton	2/39-40
Redakci Universitas došlo	2/76, 3/69, 76, 4/43
In memoriam	
Eva Havlová není mezi námi (J. BALHAR)	3/55
Za docentem MUDr. Zdeňkem Churým, CSc. (J. JEDLIČKOVÁ)	2/61
Za Ludvíkem Kunderou (J. RAMBOUSEK)	4/66-68
Za Alešem Svobodou (E. GOLKOVÁ)	2/60
Panorama knih	
Almanach na rok 2009 (J. SEDLÁK)	2/71-72
Czech-polish historical and pedagogical journal vol. 2/2010 (J. DOLEŽELOVÁ)	4/71
Cesty k sociální pedagogice (K. LOJDOVÁ)	1/70-71
Viera Cibáková, Ivan Malý a kol.: Veřejná správa v kontextu přípravy a vstupu státu do eurozóny (I. HÁLEK)	3/72-73
Geografické aspekty středoevropského prostoru, 1. díl (A. VĚZNIK)	3/73/75
Had, který se kouše do ocasu. Výbor hispanoamerických fantastických povídek (M. POUČOVÁ)	1/71-72

Hlubinná ekologie – proč tak náhle odešla? (J. ŠMAJS)	2/65-67
Dušan Janák: Hodnoty a hodnocení v sociologii I. A. Bláhy (J. SEDLÁK)	2/73-75
Jedenácté číslo teatrologického sborníku (D. KROČA)	2/69
Jaroslav Malina a kol.: Antropologický slovník (K. LINHART)	2/70-71
Mému muži, Arne Nováková (J. RAMBOUSEK)	2/72-73
Pavel Mühlpachr: Gerontopedagogika (K. ZEMAN)	4/71-72
Od Domu útěchy k Masarykovu onkologickému ústavu (J. ŠMARDKA)	3/75-76
Odkaz Jaromíra Tomečka (J. RAMBOUSEK)	1/69-70
Příběh vzdělávání a vědy ve střední Evropě (V. SPOUSTA)	3/70-71
D. P. Snustad a M. J. Simmons: Genetika (J. ŠMARDKA)	2/67-69
Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. Rada jazykovědná A 56 (I. KOLÁŘOVÁ)	2/64-65
Vladimír Spousta: Vademékum autora odborné a vědecké práce humanitního a sociálního zaměření (J. SEDLÁK)	1/74-75
Josef Šmajš: Filozofie – obrat k Zemi (J. SEDLÁK)	1/72-73
Strouhal Eugen, Němečková Alena: Trpěli i dávní lidé nádory? (V. LINHARTOVÁ) ...	3/71-72
Šmajšová-Buchtová Božena: Rétorika. Vážnost mluveného slova (V. LINHARTOVÁ) ...	4/72-73
Jaroslav Vaculík: České menšiny v Evropě a ve světě (K. ŠTĚPÁNEK)	2/75
Vladimír Fux a jeho Zmizelý zápisník	
Kapitola úvodní: In medias res	1/1-4
Kapitola dosti nejistá: Godot není nezbytný	2/5-8
Kapitola o nečekanosti očekávaného: Krajánkem v rámci jednoho podniku	3/ 9-12
Kapitola o lidech kolem mikrofonu: Heroldi XX. století	4/13-16

Donald Judd,
Bez názvu,
1984

RED - BLACK + VARIOUS BLUE + REDS
150 cm x 150 cm x 750 cm JS 94